

Diplomovou prací na téma zastřený pracovněprávní vztah – tzv. švarcsystém jsem si zvolila s ohledem na skutečnost, že problém „zaměstnávání“ osob se živnostenským oprávněním místo vlastních zaměstnanců zaměstnavateli vyvolává řadu otázek v oblasti pracovního práva a je již několik let předmětem politických a odborných diskuzí. Je to stále živé téma nejen v naší společnosti, ale i ve světě, a v době celosvětové finanční krize, by jeho legalizace mohla být řešením vzrůstající nezaměstnanosti.

Práce je tematicky rozdělena (kromě úvodu a závěru) do osmi kapitol. V úvodní části se zabývám samotným výkladem pojmu švarcsystém, jeho vznikem a vývojem právní úpravy jeho zákazu od roku 1991 (s účinností od roku 1992) až po současnost. Uvádím zde i výjimky z tohoto zákazu.

Zvýšenou pozornost jsem věnovala judikatuře v dané oblasti, ze které je patrné, že názory nejvyšších soudních instancí České republiky se v dané problematice značně odlišují a problém je stále aktuální. Zaměřila jsem se na čtyři judikáty, které se staly základem pro výklad některých pojmů, důležitých pro tuto oblast, například pojmu závislost, z hlediska povahy pracovní činnosti.

V kapitole, která se zabývá rozdíly v daňovém zatížení zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné, jsem pro ilustraci těchto rozdílů pro státní pokladnu vytvořila tabulky, z nichž je výhoda zaměstnávání živnostníků více než patrná. Kapitola samozřejmě obsahuje i souhrn negativ, která jsou s prací na živnostenský list spojena.

Za důležitou součást mé diplomové práce považuji též názory některých expertů na danou problematiku, které se mimo jiné zabývají i ústavností zákazu švarcsystému. V posledních kapitolách se zabývám zkušenostmi s tímto fenoménem ze zahraničí a znovuotevřením tohoto tématu na české politické scéně v souvislosti s protikrizovými opatřeními české vlády.

Samotný závěr práce je souhrnem postřehů a mého názoru na diplomové téma. Prameny a podklady této práce tvořily především příslušné právní předpisy z pracovního práva a vzhledem k tomu, že odborná knižní literatura na toto téma v podstatě neexistuje, posloužily za pramen hlavně články z odborných časopisů a některé další zdroje.